

స్వం త కౌ రి

మా యిల్లు ఊరిబైట ఉన్నది. బజారుకు చాలా దూరము. బజారు కేమిటి దేనికై నా దూరమే.

కాస్త శొంతికొమ్ము కావాలంటే మైలుదూరం నడిచి పోయి కొనుక్కోవలసిందే కాని ఈ మధ్య దొరికదు.

పక్కయింటివాళ్ళు ఎవ్వరై నా ఇయ్యగాలంటే అదేమి ఖర్చుమోగాని ప్రక్క ఇళ్ళలోనే కాదు, అటు పదీ ఇటుపదీ ఇళ్ళలో, మాయింట్లో వది, ఉండదో, వాళ్ళ ఇళ్ళలోనూ అదే ఉండదు.

“ఓ గిన్నెడు నెయ్యిఉంటే పోస్తావు అక్కయ్యా” అని వెషతుంది మా ఆవిడ. ఆ పక్క ఇంటి ఆవిడ ముఖం ఇంత జేసుకొని ‘అయ్యో, అడక్క అడక్క ఇవ్వాలే అడిగావు ! నిన్ననే గిన్నె’ కాలేశాసు అమ్మయ్, నీవు ఎప్పుడూ అడిగేదాసవు కావు. నీవు అడక్క అడక్క అడగటమూ మా యింట్లో లేక పోవటమూనూ ! బాగానే ఉంది !” అని దీర్ఘానుతీస్తూ విచార పడుతుంది.

‘నేనై నా అడక్క పోదును అక్కా. కాని ఏమైంది అంటే ఇవ్వాలే ఓ చుట్టము వచ్చాడు. మనమైతే ఎట్లాగైనా సద్దుకుపోతాము. చుట్టానికికూడా వట్టికూడు ఎట్లా పెట్ట సమ్మా ! ఏమంటావ్ ?’ అని మా ఆవిడ సంభాషణ

మొదలు పెడుతుంది. మొగుడుకి అయితే ఎలాగైనా, అంటే నెయ్యిఉన్నా లేకపోయినా పెట్టవచ్చుననీ పరాయి పెద్దమనిషికి అలాగ పెట్టటం చాలా అసహ్యమైనపనిఅనీ, ఆవిడా ఈవిడా కలిసి నిర్ణయిస్తారు.

“రెండు రోజులనుంచి నెత్తిన నోరు పెట్టుకొని అరుస్తుంటే, ఆయన పట్టించుకోండే, నేను ఎలాగ చచ్చేది చెప్పు? అంటుంది మా ఆవిడ. ఆవిడా సరిగ్గా అలాగే చెబుతుంది ఆ మొకూడా మొత్తుకొంటూనే ఉన్నదట—వాళ్ళ ఆయనకూడా వినటంలేదట’.

సరే దాని తరువాత ఈ మగవాళ్ళేమీ ఇంటి గొడవలు పట్టించుకోకుండా తిరగటాన్ని గురించి కొంత సంభాషణ పెరిగిన తరువాత, ‘వెళతా నక్కా ఆయన వచ్చేవేళ అయింది’ అంటూ వచ్చేస్తుంది మా ఆవిడ—ఇలాగ ప్రతి విషయంలోనూ అవస్థగూడండి.

దేని కేదో ఉపాయం ఆలోచించాలె. ఈ పేటలో ఒక కోమటికొట్టు పెట్టిస్తే బాగుంటుంది ఏది కావలిస్తే అది కొనుక్కోవచ్చు. అనుకొని ఒకణ్ణి బ్రతిమిలాడి పెట్టిస్తే వాడు మూడు నెలలు ఉండి, ఒకరూ కొనలేదనీ, కొన్నవాళ్ళు ఎవ్వరూ ఒక దమ్మిడి అయినా ఇయ్యలేదని గోలపెట్టి వెళ్ళిపోయినాడు.

ఇల్లు తీసికెళ్ళి నడి బజారులో కట్టుకోముగదా మరి ఏమిటి ఉపాయం ?

ఒకబండి కొనుక్కుంటే అన్ని ఇబ్బందులూ తీరిపోయే లాగన కనిపించింది.

ఏమిటో ఎంతడబ్బు ఖర్చుఅవుతున్నది? అనేక నార్లు బజారుకెళ్ళి ఏదో ఒక సవాళేరు వంకాయలో, దోసకాయలో, కొని వావలా కూలిపెట్టి తీసుకొస్తున్నాను. ఎండగా ఉంటే ఇంకో బేడ పోతేపోయిందని ఆరు అణాలుఇచ్చి బండెక్కి వచ్చిన రోజులూ ఉన్నవి! ఇంకా దేముడుచాలా మేలుచేస్తే అనేక రకాలుగా డబ్బు ఖర్చుఅవుతున్నది అనుకోండి. స్కూలుకు రోజు నడిచి పోతూన్నానన్న పేరేగాని ఆ చౌకుగాకానేగా పోవటం? అక్కడనుంచి బండెక్కి పోతూనే ఉంటిని! ఆ చౌకు దాకాలయినా నడవటం ఎందుకూ అంటే ఇంటావిడ నేను స్కూలుకు మైలుదూరమూ నడిచే వెడుతున్నానని అనుకోవాలి! వచ్చేటప్పుడు సరే చచ్చినట్లు ఆ మూలనుంచి ఈ మూలకు నడుస్తునే ఉన్నాను.

ఒకబండి కొంటివా ఈ ఖర్చులన్నీ తప్పతయ్యి.

అయితే ఏ బండి కొనుక్కోవాలె అన్నది ప్రశ్న. జట్కా భరించలేము. గుర్రాన్ని తోమాలె. ఆ పని అంతా ఎవడుచేస్తాడు? రెండెడ్ల బండి కొనుక్కోంగదా! ఇక ఎలాచ్చి ఒంటెద్దు బండి కొనాలె కొనటంఅంటూవస్తే!

మా ఆవిడతో ఈ విషయం ఎత్తితే ఆవిడ ఏమీ అభ్యంతరిం చెప్పలేదు.

సరే కొందామా అని గట్టిగా ఆలోచించ సాగాను. కొంటే, బండీ ఎద్దుకూడా మూడు వందల్లో వస్తాయి. మనకు కావలసినపుడు ఉపయోగించుకొంటూ అక్కర్లేనపుడు కిరాయికి త్రిప్పితే దానికయ్యేఖర్చు అదే సంపాదించు కొంటుంది అని మా ఆవిడకు చెప్పాను.

ఆ ఉపాయం ఆవిడ కేమీ నచ్చలేదు. అదేమన్న మాటండీ, ఫలాని వారి బండి బాడుగకు తిరుగుతున్నదీ అంటే మనమకేన్నా మర్యాదగా ఉంటుందా? ఎబ్బే! అట్లాంటిపని చేసేకంటే ఊరుకొంటే మేలు అని నిరసనగా అన్నది.

అక్కడికి నేను ఎంతో మర్యాదగా చెప్పాను—ఎద్దును మేపటానికి ఓ పాతిక రూపాయలు చులాగ్గా అవుతాయి. ఎటొచ్చీ ఒక నునిషి ఉండాలెగదా, వాడికి అన్నంపెట్టి పది రూపాయలైనా ఇవ్వాలె, మొత్తము ముప్పయి ముప్పై అయిదు రూపాయలు అవుతని, అంత పెట్టుకో గలమా? ఏదో బాడుగకు త్రిప్పితే మనకు అయిన ఖర్చూ వస్తుంది. చేతిలో బండీ ఉంటుంది అని చెప్పాను.

మా ఆవిడకు బండీ కిరాయికి త్రిప్పటం నసేమిరా ఇష్టంలేదు. అది అప్రదిష్ట పనిట. ఎవ్వరూ అట్లాగచేయరట!

‘బోలెడుమంది చేస్తాడు’ అని నేనూ,

‘చెయ్యరు’ అని ఆవిడా.

కాసేపు పోట్లాడుకొన్నాము. చివరకు తేలిన విషయం ఏమీటాఅంటే ఒంటెద్దుబండిని బాడుగకు త్రిప్పటం అనేది

మర్యాదకాదుని నేను ఒప్పుకొవాల్సి వచ్చింది. అయితే ఒకటి కాదు అయితే కిరాయికి త్రిప్పినా గౌరవానికి ఏమీ భంగం లేదని ఆమె అంగీకరించింది.

కాదుకొంటే మనముదాన్ని భరించ గల్గునూ అని! పెట్రోలుకు మరమ్మతులకు మొత్తంమీద కాదుకని ఎంత ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంటుంది అని విచారించాను, కాదుగల వాళ్ళనే అడిగాను. 'బండి పెట్టుకొంటే ఎంత అవుతుందో కాదు పెట్టుకొన్నా అంతే అవుతుంది, అయిదారు రూపాయలు అటూ ఇటూ! అంతే, అన్నారు.

మరి డ్రైవరుకీ ఇయ్యాలిగదా ఏ యాబై య్యో అంటే, వాళ్లు నవ్వి ఇప్పుడు డ్రైవరును ఎవరు పెడుతున్నారయ్యా స్వంతంగా నడపటం నేర్చుకో అన్నారు.

ఇంతకూ బండికొన్నా ముప్పై రూపాయలు అవుతూనే ఉండే! ఇంకో అయిదో ఆరో అయితే అయిది, కాదు కొనటమే మంచిదని నిశ్చయించాము.

కాదుకొని మనకు కావలసినప్పుడు ఉపయోగించుకొని మిగతా సమయాల్లో కిరాయికి తిప్పటానికి మా ఆవిడకూడా ఒప్పుకొన్నది, అందుకు నేను చాలా సంతోషించాను.

/ఇక ఎటొచ్చి వచ్చిన పెద్ద ఇబ్బంది అలా కాదుకొంటానికి డబ్బు ఏదీ అని! ఎంతలేదన్నా రెండు మూడు వేలు కావాలే, కొంత ఆలోచించిన మీదట అదికూడా దొప్పె

యిబ్బందిలాగ కనపడలేదు. ఎందుకంటే వాయిదామీద తీర్చే పద్ధతి మీద కాదు అమ్మతారు కావాలా అంటే.

కాదు అదైతే తిప్పితే నెలకు ఎంతలేదన్నా నీ వ ద యాపాయలు దొరక్కమానవు అన్ని కన్నులూ పోను.

అది కంటెనే వాడికి కడితే కొద్దిగోలులలో ఖాళీ తీరటమేకాక కాదు మనకు మిగిలిపోతుంది.

మా ఆవిడ ఊరికే విని ఊరుకొంది ఇదంతా నేను చెప్పకూవుంటే !

‘కాదు మనకు మిగిలి పోవటం అంటే— కాదు మనకు దమ్మిడీ ఖర్చులేకుండా వచ్చినట్లు తెలిసిందా ?’ అన్నాను.

అప్పటికీ ఆమెగారు ఏమీ ఆశ్చర్యపడనూ లేదు సంతోషమూ కనుపర్చలేదు, చివరకు అన్నది— ‘డైవరును పెట్టవద్దూ కాదు అదైతే తిప్పాలంటే ?

‘పెట్టాడో

ఈ మాటవిని శాంతిం పకపకా నవ్వి ‘డైవరుకు ఏమిస్తారు మీరు ఏమి మిగుల్చు కొంటారు ? అని సోళనగా నవ్వంది.

అంత పేళనగా నవ్వితే ఎవరికైనా కోపం వస్తుంది. కాని ఇప్పుడు నేను చాలా శాంతంగా ఉంటున్నాను కదూ. అందుకని ఏమీ అనలేదు. నేనూ నవ్వి ఊరుకొన్నాను.

మా పూళ్ళో చాలామంది డైవర్లు ఉన్నారు. ఎవరినో ఒకరిని విలుస్తాను— ఏ అశ్చార్యం ఈ కాదు నీవు

తీసుకో. నీయిష్టం వచ్చినట్లు కాదుగకు త్రిప్పుకో. నా ఉపయోగానికి మటుకు ప్రొద్దునొకసారీ నాయిత్రం ఓసారీ తీసుకొనిరా, నెలకు నాకు వంద రూపాయలు ఇయ్యి, అంటే ఎవరు బడితే వాళ్ళే యిస్తారు—ఆ వందా కంపినీ వాడికి పంపేస్తాను అని ఇల్లాగ ప్లాను వేసుకొని ఒక కేటలాగు తెప్పించి ఈ కార్లను గురించి భోగట్టా అంతా తెలుసుకొన్నాను. కార్లలో బేబీ ఆస్టిన్ కారు చాలా సౌఖ్యంగా ఉండటమే కాకుండా చాలా చౌకలో వస్తుంది, పెట్రోలు కూడా అట్టే తాగదు. ఆ తరువాత కంపినీ వారికి నాకు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు జరిగినవి.

ఇది ఇప్పటి సంగతి కాదు. సుమారు పనిహేను ఏండ్ల క్రిందటి సంగతి. ఆ రోజులు కాబట్టి రెండు వేలకే ఒక చిన్న కారు ఇయ్యటానికి ఒప్పుకొన్నారు. వాయిదాల మీద తీర్చడానికికూడా అంగీకరించాము.

అయితే ఎన్ని వాయిదాలమీద తీర్చ మంటారు, ఎన్ని సంవత్సరాలలో ఈ అప్పుతీరుతుంది అని నేను అడిగాను.

కంపినీవారు ఈ ప్రశ్నకు గడుసుగా జవాబుఇచ్చారు. ఏమనీ అంటే, ఎన్ని సంవత్సరాలలో తీరుతుంది అన్న ప్రశ్నకు మీరే సమాధానం చెప్పకోవాలి. మీరు నెలనెల ఇచ్చే మొత్తంమీద ఆధారపడి ఉంటుంది అన్నారు.

నేను ఊకుకొన్నానూ! మళ్ళీ వ్రాశాను. అయితే నెలకు ఎంత మొత్తం కట్టమంటారు. ఆ విషయంలో మీరు ఏమైనా వత్తిడి చేస్తారా అని అడిగాను.

నెలకు ఎంత మొత్తం కట్టాలన్న విషయం కూడా మీరే నిర్ణయించుకోండి—అది మీ ఆర్థిక దౌర్భాగ్యము మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. అన్నాడు.

సరే, ఇంకేం అన్ని అనుకూలంగానే ఉన్నాయి కాని కంపెనీ వారికి నెలనెలా కట్టవలసిన మొత్తాన్ని గురించి మళ్ళీ కాస్త ఆందోళన పడ్డాను. వాళ్ళేమో నెలకు ఇంత కట్టాలని నిర్బంధించేయక పోయిరి. నేను మటుకు వంద ఇస్తాను. రెండు వందలిస్తానూ అనీ ముందుగానే ఎందుకు అనాలె?

ఒక డ్రైవరుకి కాదు ఇచ్చేసి నెలకు నాకు నూరు రూపాయలు ఇయ్యి అబ్బాయ్ అని అనుకొన్ననూట నిజమే! వాడు అల్లాగ ఇయ్యవచ్చు ఇయ్యకపోవచ్చు. ఇచ్చినా ఆ వందా కంపెనీ వారికి కట్టటం ఎందుకూ!

ఏ పదోకట్టి మిగతాది నేనే వాడుకోకూడదా అని ఓ ఆలోచన వచ్చింది.

ఆలోచించగా ఆలోచించగా అదే చాలా మంచి ఏర్పాటు అని తోచింది,

సరే అనుకొని : వెంటనే కంపెనీకి వ్రాసేశాను. ఒక కాదు పంపవలసదనీ డబ్బు నెలకు పదిరూపాయలు చొప్పున

ఇస్తాననీ అలాగ కాయితం వ్రాసి ఇయ్యటానికి సిద్ధంగా ఉన్నానని కూడా తెలియజేశాను.

నూ ఆవిడతో కూడా చెప్పేశాను కాట వస్తుందని.

డ్రైవరును కుదిర్చారా? అంది.

కుదిర్చాను అన్నాను.

అయితే...ఎట్లా...లోజుకు రెండుసార్లు మనకు ఇచ్చేటట్లా?

అవును.

రెండుసార్లు అంటే? అని ఆవిడ ఎదో ఆలోచిస్తున్నది. రెండుసార్లు అంటే ఏముంది ప్రొద్దునొకసారి, సాయంత్రం ఒకసారి అని చెప్పాను.

అయితే మీరు స్కూలుకు వెళ్ళటానికి రావటానికి సరిపోతుంది—అంతేగా?

అవునన్నాను నేను.

అయితే నేను మా అక్కయ్య గారింటికి వెళ్ళాలంటే?

నేను స్కూలుకు వెళ్ళేటప్పుడే నాతోరా. నిన్ను అక్కడడించే నేను స్కూలుకు పోతాను.

అట్లా, ఎట్లా వీలు అవుతుందండీ.....మీరు పది గంటలకే స్కూలుకు వెళ్ళిపోతారాయె నాకు అది పనివేళ ఆయె ఎట్లాండీ? అని గునిసింది—

మరి ఎప్పుడు కావాలంటావా?

రెండింటికొక మూడింటికొక కావాలె.

మూడు గంటలకు కావాలంటే ఎల్లా వస్తుంది, అప్పుడు మనకాడు ఊళ్ళో బాడుగకు తినుగుతూ ఉంటుంది.

ఎల్లా మరి నాకు కాదు యియ్యరా ?

బాలివేసింది. ఇంతా కాదుకొని ఇటికెన మసిషికి యియ్యకపోతే ఎల్లా ?— యిద్దానూ అంటే అది రైళ్ళు వచ్చే వేళ. కిరాయికి తిరిగే వేళానాయెను. అందుకని బ్రతిమాలూతూ అన్నాను— నివుకూడా నేను వెళ్ళేటప్పుడే రావే, లేకపోతే నాయింత్రం అయిదుగు లలకు... ఎల్లాగో... వీలుచేసుకో—

ఎలా వీలు అవుతుందండీ ?

నేను చెప్పుతాను పిను, మీ అక్కయ్యగారి ఇంటికి వెళ్ళకలుచుకొన్న రోజున పెదలాడే వంటచేసి నాకు పెట్టి నివు/పిల్లలూతిని పది గంటలకల్లా కెడిగా ఉండండి. నిన్ను తిసుకెళ్ళి అక్కడదింపి నేను స్కూలుకు వెడతాను. అయిదు గంటలకు ఎల్లాగూ కాదు నాకోసం స్కూలుకు రావాలెగా, అప్పుడు నిన్ను ఎక్కించుకొని వచ్చే ఏర్పాటు చేస్తాను. అంతే గాని ఎటుగాని వేళ మధ్యాహ్నం ఇయ్యమంటే ఎలాగ చెప్పు, ఇల్లాగ బ్రతిమిలాడి చెప్పినావినక ఆమె తనకు మధ్యాహ్నం మూడుగంటల వేళకే కాదు కావాలా అని పట్టు బట్టింది. నేను మటుకు ఎంత సేపని ఓపిక పట్టేది. కాసేపు చూశాను పోనీ సరే నంటుండేమోనని, కాదు కూడదు ఆ వేళనే కావాలన్నది. నాకు విసుగువుట్టి, ఊహూ ఆ వేళప్పుడు ఇయ్యడానికి వీలేదే ? అని నిక్కచ్చగా చెప్పేశాను.

ఆవిడకూ బాగా కోపం వచ్చింది కామాలు, వీలేక పోతే మీరొక్కరే ఎక్కి ఊరేగండి అని విసుక్కుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

ఆ తరువాత పోనీ ఇద్దరకీ వీలైన పద్ధతి వద్దే నాడటే చూద్దామని ప్రయత్నించాను. కాని ఆమె యీ చెల్లెళ్ళి కూర్చుంటే నేనేం చేసేది? తను ఎక్కడికైనా వెళ్ళడానికే కాకుండా తన అక్క అక్కపిల్లలూ ఎక్కడికైనా వెళ్ళాలన్నా కారు ఆమెకు అప్ప జెప్పాలట, అంతేకాదు.

తన అల్లుణ్ణి కూతురిని గుడ్లవల్లేరునుంచి బండరు తీసుకొని రావటానికి పండుగ పండుగకూ కారు పంపాలట!

ఇంకా, తానూ, పిల్లలూ అప్పుడప్పుడు సాయింత్రానికి సముద్రం వైపుకు వెళ్ళి వస్తూఉండాలట! ఇట్టమేలే నేను కూడా తమతో రావచ్చునట!

మొత్తంమీద ఆ కారు హామేషా ఆమెగారి పర్యటనలకై వినియోగపడాలె నన్నట్లు తేల్చి చెప్పింది.

పోనీ ఆమె చెప్పినట్లు చేస్తే కారువల్ల నాకేమి ఆదాయంరాదు. నెలకు పది కట్టాలె పోనీలే అట్లాగే చేద్దాము అనుకొని మనస్సుకు సమాధానం చెప్పకొన్నాను.

నెలకు పది కడితె సంవత్సరానికి నూటఇరవై అవుతుంది—ఇరవై ఏండ్లలో అప్పటిరిపోతుంది. ఈ ఇరవై ఏండ్లు కారు నాయిష్టంవచ్చినట్లు వాడుకోవచ్చు అని సంతోషించాను.

సంతోషించటమే కాకుండా స్నేహితు లందరికీ
 చెప్పాను. అంతా సంతోషించారు. అన్ని సిద్ధంజేసుకు
 కూర్చున్నాము. కానీ కాదు పంపలేదు. ఆ కంపినివాళ్ళు
 ఎందుకు పంపలేదో నాకూ అర్థంకావటంలేదు! గిట్టనివాళ్ళు
 ఏదోచెప్పి ఊటారు ఆ కంపిని వాళ్ళతో, ఇంతకూ మాకు
 స్వంతంగా కాదు ఉంచుకొనే యోగంలేకపోయింది... ఏం
 జేస్తాం!